

Kraków, 2018.04.04

UNIwersytet
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Dr hab. n. społ. Bernadetta Izydorczyk
Konsultant Krajowy w dziedzinie psychologii klinicznej
Instytut Psychologii Stosowanej
Uniwersytet Jagielloński w Krakowie

Szanowny Pan
Łukasz Szumowski
Minister Zdrowia
Ministerstwo Zdrowia
00-952 Warszawa

Dr hab. Bernadetta Izydorczyk
Dyrektor Instytutu
Psychologii Stosowanej WZiKS
Konsultant Krajowy
w dziedzinie psychologii klinicznej

Jako Konsultant Krajowy w dziedzinie psychologii klinicznej w imieniu własnym oraz konsultantów wojewódzkich w nawiązaniu do proponowanego projektu koszyka świadczeń gwarantowanych chciałam zgłosić swoje zaniepokojenie zgłaszanymi także propozycjami, w których pomija się potrzebne pacjentom w procesie ich diagnozowania i leczenia kompetencje psychologów klinicznych na rzecz ogólnych sformułowań i określeń, dotyczących usług świadczonych przez psychologa. W założeniach całego proponowanego koszyka świadczeń gwarantowanych na rzecz pacjentów proponuje się ogólnie usługi psychologiczne bez wskazania kryteriów, jakie powinien spełniać psycholog świadczący usługi medyczne w zależności od różnicowania rodzaju i ilości pozostających w leczeniu pacjentów. W zaproponowanym koszyku świadczeń gwarantowanych uwzględnia się jedynie usługi psychologa lub osoby świadczącej psychoterapię bez wskazania na potrzebę uwzględnienia jasno wyklarowanego podziału usług psychologicznych na te świadczone przez psychologów klinicznych i mgr psychologii mimo, że istnieje między ich kompetencjami i wskazaniami do udziału w diagnozie i leczeniu pacjentów istotna różnica.

Uprzejmie wyjaśniam, że **specjalista psycholog kliniczny** – to psycholog posiadający tytuł specjalisty w dziedzinie psychologia kliniczna. **Psycholog kliniczny** – to psycholog posiadający I stopień specjalizacji w dziedzinie psychologia kliniczna. **Psycholog w**

ul. prof. St. Łojasiewicza 4
30-348 Kraków
tel. 12 664 55 50
fax: 12 664 58 56
bernadetta.izydorczyk@uj.edu.pl

UNIwersytet
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

trakcie odbywania specjalizacji w dziedzinie psychologia kliniczna - to psycholog po minimum 2 latach i zaliczeniu bloku podstawowego według programu specjalizacji. **Psycholog z dwuletnim doświadczeniem klinicznym** - to psycholog po dwóch latach pracy klinicznej z pacjentami poświadczonej, przez psychologa klinicznego, specjalistę psychologii klinicznej lub konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie psychologii klinicznej.

W propozycji koszyka świadczeń gwarantowanych w sposób niewystarczający przedstawiono i uznano w koszyku usług gwarantowanych kwalifikacje psychologów świadczący („lub”) psychologa lub osobę w trakcie psychoterapii. Nie uwzględniono psychologów o różnym stopniu przygotowania merytorycznego tak jak jest to w przypadkach lekarzy o różnym poziomie kwalifikacji w zakresie specjalizacji medycznych.

Chcielibyśmy dla dobra pacjentów podlegających oddziaływaniom diagnostyczno-terapeutycznym w państwowej służbie zdrowia aby kwalifikacje psychologów mogących świadczyć wymienione w rozporządzeniu usługi zostały uzupełnione o zróżnicowanie ich kompetencji oraz uwzględnienie jako wyartykułowanego i obecnego w zapisach koszyka świadczeń gwarantowanych kryterium specjalisty psychologii klinicznej, tak jak to ma miejsce w przypadku zróżnicowania kompetencji w zakresie specjalizacji lekarskich.

Chciałabym również zwrócić uwagę, że w ramach świadczeń gwarantowanych wykonywaną w procesie leczenia diagnostyczną poradę psychologiczną z wykorzystaniem wystandaryzowanych narzędzi psychologicznych, może wykonywać psycholog a nie osoba prowadząca psychoterapię, lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty. Proces diagnozy psychologicznej stanowiącej niezbędny element diagnozy medycznej w psychiatrii nie może być realizowany przez osobę bez kompetencji psychologicznych. Kompetencje świadczone przez osobę świadczącą psychoterapię nie są tożsame kompetencjami psychologa klinicznego. Konieczne jest, więc wyraźne sformułowanie kryterium podkreślające odmienne wskazanie konieczności uwzględnienia w kryteriach kompetencji psychologa klinicznego i odróżnienie ich od kompetencji psychoterapeuty.

Uzasadnienie

Diagnostyka psychologiczna ma na celu wykonanie charakterystyki osobowości pacjenta, ocenę jego procesów poznawczych,

Dr hab. Bernadetta Izydorczyk

Dyrektor Instytutu
Psychologii Stosowanej WZiKS

Konsultant Krajowy
w dziedzinie psychologii klinicznej

ul. prof. St. Łojasiewicza 4
30-348 Kraków
tel. 12 664 55 50
fax: 12 664 58 56
bernadetta.izydorczyk@uj.edu.pl

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

emocjonalnych, motywacyjnych i zaburzeń funkcjonowania oraz ustalenie planu terapeutycznego. Diagnozą taka wymaga stosowania metod profesjonalnych także wystandaryzowanych (testy psychologiczne), których stosowanie jest zarezerwowane wyłącznie dla osób posiadających dyplom magistra psychologii. Stosowanie tych metod przez osoby o innym przygotowaniu teoretycznym, a więc bez uprawnień jest niezgodne z prawem. Uznanie psychoterapeuty jako osoby równorzędnej z psychologiem lub psychologiem klinicznym jest merytorycznie nieuzasadnione. Zgodnie z rozporządzeniami psychoterapeutą lub osobą ubiegającą się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty – jest osoba, która spełnia następujące warunki: posiada dyplom lekarza lub magistra: psychologii, pielęgniarstwa, pedagogiki, resocjalizacji...”. W związku z tym psychoterapeuta, który nie posiada wykształcenia psychologicznego, nie posiada tym samym, ani wiedzy ani umiejętności ani uprawnień do prowadzenia psychologicznego procesu diagnostycznego **i nie może** być wykazany w warunkach niezbędnych do udzielania świadczeń polegających między innymi na diagnozie psychologicznej. **Niezbędne w leczeniu badanie psychologiczne musi być wykonane wyłącznie przez psychologa, a w przypadku specjalistycznej diagnozy klinicznej przez psychologa klinicznego.** Uważamy jako eksperci, że należałoby odróżnić w warunkach realizacji świadczeń gwarantowanych kompetencje psychologiczne (kliniczne diagnostyczne) od kompetencji psychoterapeutycznych.

Negatywne konsekwencje w dotychczas proponowanych w koszyku świadczeń gwarantowanych rozwiązań niejasno formułujących mogą być, naszym zdaniem następujące:

- obniżenie jakości realizowanych świadczeń w zakresie diagnozy psychologicznej (w tym specjalistycznej diagnozy klinicznej – niezbędnej dla prawidłowego procesu leczenia osób z różnorodnymi zaburzeniami psychicznymi i psychosomatycznymi),
- stworzenie możliwości zatrudniania osób nieposiadających wystarczających kompetencji przez pracodawców (obniżenie jakości leczenia)
- zaniedbanie w zakresie gwarantowanej, spełniającej aktualne standardy pracy psychologa klinicznego opieki nad pacjentem w okresie dzieciństwa, adolescencji i dorosłego.

Mam nadzieję, że sformułowane powyżej zastrzeżenia do przedstawionego projektu koszyka świadczeń gwarantowanych

Dr hab. Bernadetta Izydorczyk

Dyrektor Instytutu
Psychologii Stosowanej WZiKS
Konsultant Krajowy
w dziedzinie psychologii klinicznej

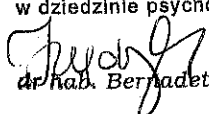
ul. prof. St. Łojasiewicza 4
30-348 Kraków
tel. 12 664 55 50
fax: 12 664 58 56
bernadetta.izydorczyk@uj.edu.pl

pozwolą udoskonalić zapisy tak, by służyły ochronie pacjentów i gwarantowały im w pełni profesjonalne świadczenia.

Wyrażamy gotowość uczestniczenia w dalszych pracach nad doskonaleniem rozporządzenia.

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Zwrotami szacunku
KONSULTANT KRAJOWY
w dziedzinie psychologii klinicznej

dr hab. Bernadetta Izydorczyk

Dr hab. Bernadetta Izydorczyk

Dyrektor Instytutu
Psychologii Stosowanej WZiKS

Konsultant Krajowy
w dziedzinie psychologii klinicznej

ul. prof. St. Łojasiewicza 4
30-348 Kraków
tel. 12 664 55 50
fax: 12 664 58 56
bernadetta.izydorczyk@uj.edu.pl